

בעולם שלאחר המלחמה

לעצמתו של חיל-האוויר הסובייטי

(המשך הסקירה „על עצמתה הצבאית של רוסיה“ בחוברת נ"ו)

מטוס מטיפוס זה, הדומות לו מאוד, אולם ארוכות וצרות ממנו במקצת, ויתכן כי אף קלות יותר ממשטס „בואינג“¹ זה. יותר מ-50 מטוסים כאלה נראו בשדה-תעופה אחד; ואחרים, אשר זהו כמעט באותו זמן עצמו בשדות-תעופה אחרים, מרמזים לכך כי בשלהי 1947 היו לרוסיה אולי כ-175 מטוסי סים כאלה. ויש הסבורים — אם כי דבר זה רחוק מודאות — כי אפשר הספיקה ליצר עד ל-1000 מהם, אם כי ההערכה האמריקאית הרווחת היא — מ-200 עד 400. אין זה ברור ביותר מה היא התפישה הסובייטית בדבר השימוש העתידי במפציצי צים ארוכי-טווח אלה. נראה כי חיל-האוויר הסובייטי היה מאורגן בשש „ארמיות-אוויר“ — אחת אחת לסיועה של כל אחת משש הארמיות של חיל-הצבא היבשתי. ידיעה אמריקאית אחת — שלא היה לה אישור מספיק — דיברה על כך ש„ארמית-האוויר“, הששית, אשר חנתה לפני-כן במזרח-הרחוק, מתארגנת מחדש, להיותה חיל-פגיעה איס-טרטגי לטוח רחוק, בדומה ל„מפקדת האוויר האיס-טרטגית“ שבארצות-הברית.

המגמה השניה שנתבלטה מאז מלחמת-העולם היא הפיתוח ע"י הרוסים של מטוסי-הדחף-ובמקביל לו מאמציהם לפתח את הראדאר. לפחות ששה — ויש אומרים 9 — טיפוסים שונים של מטוסי-דחף נראו, תוך טיסה, ברוסיה; ולפחות אחד מהמפציצים האמריקאיים, אשר טס טיסות סיור בין אלסקה וסיביריה, „הופנה אחורנית“ ע"י חשרת מטוסי-דחף רוסיים. נראה כי הרוסים שאבו רבות מתכנית המבנה הנסיון הגרמניים כבנין מטוסי-הדחף, ואחדים ממיטב הטכנאים והפננים הגרמנים עובדים בפיקוח רוסי. אחד מטיפוסי הדחף הרוסיים דומה למדי למסרשמידט 262 מימי המלחמה. אחד דומה במקצת ל-P-84 האמריקאי. האם הצליחו כבר הרוסים לפרוץ דרך „תחום הקול“² כאשר הצליחו לעשות האמריקאים עם מטוס הנסויים שלהם XS-1 (אשר, אגב, אף הוא

עד סוף מלחמת העולם האחרונה היה חיל-האוויר הסובייטי, באופן בולט, „חיל-האוויר לסיוע מהודק“ — מעין „ארטילריה מעורפת“. הוא עסק אך מעט מאוד בהפצצות איסטרטגיות לעומק ארץ אויב. חשרות-מטוסיו מנו בעיקר מטוסי-סער מנימי-כיווץ, מפציצי צים קלים, מטוסי-קרב יומיים ו„מפציצי-קרב“ (מטוסי-קרב המשמשים גם כמפציצי צים קלים). אך המלאכה המורכבת של הגנה ע"י מטוסי-קרב ליליים והשימוש במפציצים כבדים ארוכי-טווח לא היתה מקובלת עליו.

גודלו של חיל-האוויר הסובייטי — רב. ניתן לשער, לפי חישוב אמריקאי אחד, שפעילים בו 14.400 מטוסים. יש הסוברים, לגבי אומדנה זו, כי כל אלה הנם מטוסים לוחמים, אך אחרים מניחים כי אך כ-8200 הנם מטוסים לוחמים, ואלו השאר הנם מטוסי-תובלה צבאיים, מטוסי-אימון וכיו"ב. ברם, משערים כי נוסף על אלה הרי לפחות עוד 10.000 מטוסים אחרים, לרוב מתוצרת זמך-המלחמה, נמצאים ברזרבה או בהחסנה. חיל-האוויר מונה כ-400.000—600.000 חיילים. מהם רבים אנשי-מקצוע, היינו — אנשי שירות ממושך, והשאר — מגויסים ל-3 שנים.

שלוש מגמות הנן בעלות חשיבות מיוחדת בחיל-האוויר הרוסי שלאחר המלחמה ושלושתן — מגמות חידוש.

הראשונה שבהן — הנסיון לפתח את תורת ההפצצה האיסטרטגית, ולבנות חיל של מפציצים ארוכי-טווח אשר יהא מוכשר להגשימה. וקרה דבר המזכיר במקצת את מעשה הרומאים בשעתם, שעה שהחלו בונים צי קוינקורמות — ספינות מלחמה גדולות, בנות 5 דיוטות — בהשתמשם בפנטרה הקרטגנית שנפלה לידיהם כבדוגמה. בטיסות שבמסגרת מלחמת-הברית 1945—1944 היו כמה מקרים בהם נאלצו מפציצי B-29 (רב-מבצר מעופף — Superfortress) לרדת ירידות אונס בסיביריה — והם נעצרו ע"י הרוסים, אשר היו בודקים מיד את מבניהם ועורכים תכניות מדויקות. בשנים האחרונות נראו, במספרים ניכרים, העתקות רוטיות של

1) בואינג (Boeing) בית-חרושת אשר ייצר את המבצרים המעופפים B-17, את ה-B-29 ואת ה-B-36 — הענק החדיש.
2) מהירות העולה על מהירות הקול, הנה אומר — למעלה מ-1200 ק"מ לשעה.

בשנים שלאחר המלחמה כדי לפתח מערכת ראדאר משביעה רצון.

המגמה רבת המשמעות השלישית שבתקופה שלאחר המלחמה, שרשה נעוץ, בעצם, עוד ביום המלחמה עצמה. חיל-האוויר הרוסי מקיים מגמה גדולה מאד של מטוסי-תובלה צבאיים ולפי הערכה אחת הוא מפעיל בקירוב כ-2000 מטוסי-תובלה. רובם — מטיפוס קצר טווח בדומה ל-C-47 האמריקאי. סבורים כי בצדו של צי-תובלה אדיר זה, עומד גם צבא מוטס ניכר. לפי הערכה אחת, — ויש החושבים אותה למופרזת — היה לרוסים צבא מוטס מאומן של צנחנים וכוחות-עזר אשר מנה 100.000 איש.

הדעה האמריקאית על חיל-האוויר הרוסי הנה זאת: "רבר-רושם במספריו ובדאי גם איכותם של רבים ממוטסיו טובה הנה; יש לחשוב כי אינו חוק בעבודת מטה-האוויר שלו, בלוגיסטיקת האוויר ובה-שגות וטכניקה של הפצצה איסטרטגית". עם זאת מצויים בו מטוסים הדומים לטיפוסי C-54 ו-B-29 אשר — לפחות להלכה — יש ביכולתם להגיע לצפון-מערב ארצות-הברית מבסיסם בקמצ'טקה. ביחוד לבת רושם עצמתו במטוסי-קרב יומיים.

ושוב: כל רשמיהם אלה של האמריקאים ערכם בודאי שיחסי הוא ובלתי בטוח. ולעתים הענין הפסיכולוגי-פוליטי שלהם שווה בערכו לענין הצבאי-איסטרטגי הממש.

על הצדדים הפועלים ביון

להמלט בשעת עריכת "מסעות-המצוד" הגדולים. לצורך זה עומדים לרשות "הצבא-הלאומי" 8 דיביזיות של חיל-רגלים, שלוש בריגדות נפרדות וארבע יחידות-קומנדו — המאורגנות בשלושה קורפוסים, והמונים יחדיו כ-146.000 קצינים וחיליים. ארגונו של הצבא הוא במתכונת בריטית: 3 גדודים לבריגדה, 3 בריגדות כדביזיה. הציוד אף הוא בעיקרו בריטי, אם כי הוא מגיע אליהם באמצעות הסיוע האמריקאי.

נוסף לחיל-הסדיר קיים "הקורפוס להגנה לאומית" — והוא חיל-משמר, המונה כ-50.000 איש. המאורגנים ב-96

(1) על בעיה זו של הגבול — והמסקנות הנובעות ממנה המקבילות בכמה נקודות לגורמים שפעלו בארץ-ישראל בשנות 1947-48 — ראה מפורטות ב"מערכות חוב' מ"ד, בסקירה "מלחמת חבורות והסתננות גבול' ביון". ביחוד בעמודים 55-53. — המערכת.

שאוב לא מעט מהכננות הגרמנית) — דבר זה הוא בגדר טוד מוחלט; אבל ברור הוא הרושם כי הכננות והפיתוח של מטוסי הדחף הסובייטיים מת-קדמים במהירות. לא זו בלבד שנהנו מדוגמת המנועים הגרמניים, אלא שב-48-1947 הם קיבלו לפחות 35 מנועי "נאנצ" בריטיים אשר נשלחו לרוסיה עוד בתוקף ההסכמים מתקופת שלהי-המלחמה והתקופה הראשונה שלאחריה — ואשר יש לחשוב עליו כי זהו כיום מנוע-הדחף המשוכלל ביותר בעולם כולו.

מספרם הגדול והולך של מטוסי הדחף אשר מוצרים הרוסים, הנשען על מספר גדול מאוד של של מטוסי-קרב מדחפיים, עושה את חיל מטוסי-הקרב היומיים הסובייטיים לרב עצמה. הן ככמות והן באיכות. אולם באשר למטוסי הקרב הליליים סבורים, כי חיל-האוויר הסובייטי אינו חזק — הן במספרים והן בטכניקה. וכן סבורים כי התפתחות מערכת-האזהרה, וכן מערכת הניצוח על מטוסי-הקרב, מתעכבת בשל מצב הפיתוח והייצור של מכשירי ראדאר ברוסיה, אשר לדעת האמריקאים הנהו מפגר. הדעה האמריקאית היא, כי בענף זה לא יוכלו הרוסים לזכות ביתרונות רבים ע"י הניניקה מידיעות הגרמנים, אשר, עד תום המלחמה, פיגרו אחרי בריטניה או ארה"ב באשר לראדאר. עם זאת — למשל — נשאה אנית-הסיוור האמריקאית "מילווקי" שנמסרה לידי הרוסים ב-1944, את טיפוסי ראדאר-הצני שנחשבו אז לחדשים ביותר; ואין ספק כי הרוסים עשו מאמצים רבים

למעשה, מאז הפלישה הגרמנית ב-1941, טרם ידע העם היווני טעם ימי-שלום. רק נשתחררו מעול הכובש הנאצי, וכבר שקעו לתוך התהום של מלחמת-אחים. ומלחמה זו תובר עת מבני יון את מיטב המאמצים והקרבתיות, להלן כמה פר-

טים ממקורות אמריקאיים על הכוחות הפועלים ביון. הבעיה החמורה ביותר עליה צריך להתגבר צבא הממשלה ביון הוא הגבול הצפוני. הפתוח לפרטיזנים הן לקבלת ציוד ונשק, והן לבקשת מפלט ומחסה בשעת סכנה על כן, על כוחות הממשלה, להשתדל ולכתר את יחידות הפרטיזנים לבל יוכלו אלה